

HET GRID-SYSTEEM VAN DE EUROPEAN INVERTEBRATE SURVEY

Inleiding

Zoals U uit de Handleiding en atlas gebleken zal zijn, wordt in het kader van de European Invertebrate Survey gebruik gemaakt van een vrij onbekend grid-systeem, het zogenaamde U.T.M.-grid (Universal Transverse Mercator). Het grote voordeel van dit systeem is de universele toepasbaarheid; het lag dus voor de hand gebruik te gaan maken van UTM toen besloten werd tot het opzetten van een verspreidingsonderzoek dat in elk geval geheel Europa zou gaan beslaan. Bij dit onderzoek staat overigens een kartering met een nauwkeurigheid van 50 x 50 km centraal. Op landelijk niveau wordt bijna steeds veel nauwkeuriger gewerkt en zou het niet direkt noodzakelijk zijn geweest het UTM-systeem te gebruiken. Toch heeft men gemeend ook in Nederland bij een nauwkeurigheid van 10 x 10 km, of zelfs 1 x 1 km dit systeem toe te passen. Aansluiting bij andere landen in Noordwest-europa wat betreft de verspreidingskaarten is hierbij wel het meest voor de hand liggende voordeel. Inderdaad werken België, Duitsland en Luxemburg (voor de ongewervelden) met UTM.

Een aantal praktische bezwaren zullen U misschien ook al zijn opgevallen:

i. In de lengterichting loopt dwars door Nederland een "wig".

Op de kaart is deze noodzakelijk om de ruimte te vullen die ontstaat bij het toenemen van de oppervlakte naar de evenaar toe. Bewerking van de gegevens in nationaal verband is hierdoor iets bewerklijker.

ii. Het grid komt niet voor op de normale kaarten van de Topografische Dienst (1:50.000 en 1:25.000).

Deze lacune hebben we trachten op te vullen door het uitgeven van een goedkope atlas voorzien van het gridsysteem. Medewerking aan het project kan zo op zeer voordelige wijze.

Overigens geeft de Topografische Dienst ook kaarten 1:50.000 uit, voorzien van UTM-grid. Hierover vindt U hierna meer mededelingen.

iii. Door een ander grid-systeem sluiten wij niet aan bij de atlassen die door o.a. de botanici, ornithologen en bodemkundigen (zullen) worden uitgegeven. Wellicht zal in de toekomst een "vertaalprogramma" de mogelijkheid bieden de systemen met elkaar te vergelijken.

Kaarten en codering

Voor vele doeleinden zal de kaart 1:250.000, die in de atlas is afgedrukt voldoen voor de medewerkers aan het project. Wanneer deze kaart echter onvoldoende nauwkeurig is, kan men de kaarten 1:50.000 met UTM-opdruk van de Topografische Dienst gebruiken. Vooral voor degenen die met een nauwkeurigheid van 1 x 1 km werken zullen deze kaarten onontbeerlijk zijn. Een bezwaar is natuurlijk de prijs: de 110 kaarten kosten opgeplakt f 1452,--.

Op de originele UTM-kaarten staat een andere codering dan in de atlas. Het UTM-systeem werkt met een letter-cijfer combinatie, maar voor de EIS-Nederland heeft men uit computertechnische (kosten-) overwegingen deze code vertaald in één van uitsluitend cijfers (het matrix-nummer). Andere verschilpunten zijn:

- het UTM-systeem werkt vanaf de evenaar en de nulmeridiaan; voor Nederland ligt het nulpunt dus linksonder. Het nulpunt van het EIS-Nederland systeem ligt linksboven.
- bij het vaststellen van het hoknummer leest men bij UTM eerst horizontaal, dan vertikaal, bij EIS-Nederland juist andersom.

Dit maakt het opzoeken van de matrixnummers, en met name ook de vertaling van het UTM-nummer naar het EIS-nummer tot een vrij ingewikkelde zaak. Op pagina 9 wordt daarom nog een voorbeeld gegeven.

Verkrijgbaarheid van de kaarten

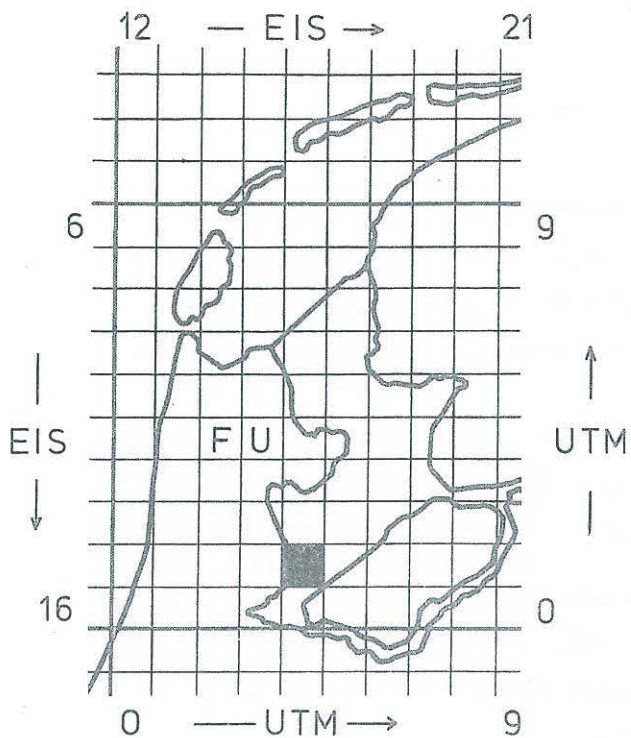
De atlas met de 1:250.000 kaarten is te bestellen bij het Centraal Bureau (f 9.--).

De kaarten 1:50.000 kunnen worden besteld bij de Topografische Dienst, Westvest 9, Delft. Het postgironummer is 10.30.10. Kosten van de kaarten: onopgeplakt en gevouwen:

f 7,85; op linnen geplakt f 13,20.

Men dient zeer duidelijk te vermelden welk kaartblad men wil, uitvoering, de schaal (1:50.000) en vooral ook: mét UTM-opdruk mét randcoördinaten. Een catalogus van de verkrijgbare kaarten is ook bij de Topografische Dienst te bestellen (f 3,00).

Het Centraal Bureau heeft één complete set. Deze kan niet worden uitgeleend, wel is het mogelijk na telefonische afspraak de kaarten in te zien, zodat men zijn monsterplaatsen zelf kan opzoeken.

Bepalen van het hoknummer van
MARKEN - HAVEN

U T M

1. 100 x 100 km hok: FU
2. 10 x 10 km hok: eerst langs de x-as van links naar rechts, dan langs de y-as van onder naar boven: FU 4.1.
3. 1 x 1 km hok: als onder 2.:
FU 4214

E I S

1. 10 x 10 km hok bepalen: eerst langs de y-as (!) van boven naar onder (!) en dan langs de x-as van links naar rechts: 15.16.
2. 1 x 1 km hok: als onder 1.:
155162

Trucje van UTM naar EIS 1x1 km

- Tweede cijfer van UTM wordt zesde (= laatste) van EIS
- Vierde cijfer van UTM trekt men van 9 af en dat wordt derde cijfer van EIS

